

Postup pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na vysoko nebezpečnú nákazu

MUDr. Jana Seligová

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach

Východoslovenský vakcinačný deň, Košice 8.6.2016

Vysoko nebezpečná nákaza (VNN)

- **Zavlečenie – cestovanie**

United Nations World Tourism Organization (UNWTO) na celom svete

každoročne aspoň krátkodobo cestuje viac ako 1 miliardu osôb

- **Spoločným znakom VNN je:**

- **Vysoká smrtnosť (10 - 90%)**
- **Nebezpečenstvo šírenia sa v populácii**
- **Obmedzené možnosti liečby**

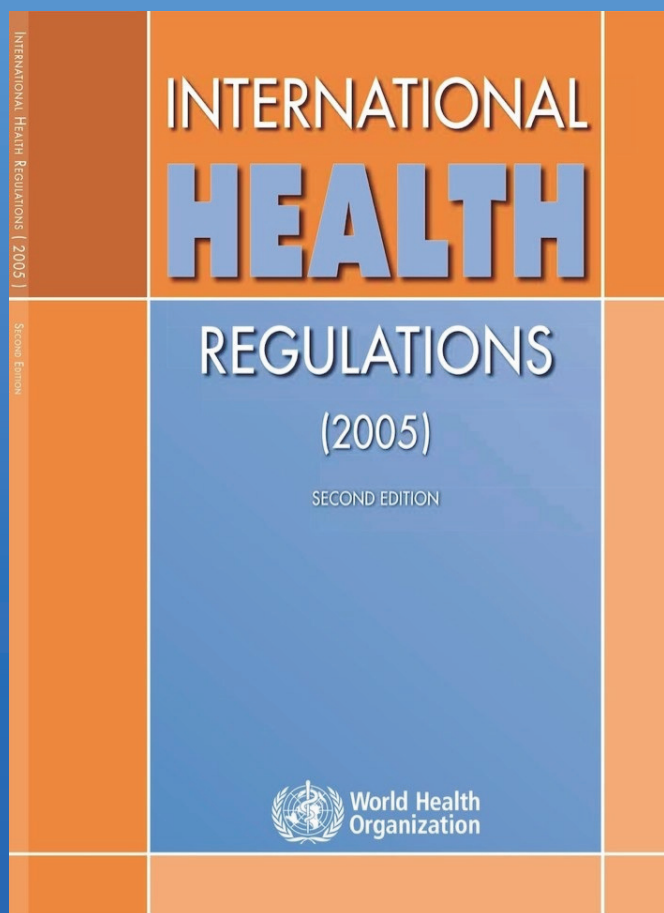
V dnešnej dobe je reálna šanca zavlečenie vysoko nebezpečných nákaz do SR

Vysoko nebezpečná nákaza (VNN)

- Šírenie VNN v medzinárodnom rozsahu oznamuje WHO
- Na základe tejto skutočnosti krajiny prijímajú vnútorné opatrenia, ktoré sú v súlade s odporúčaniami WHO a všeobecne záväznými právnymi predpismi danej krajiny

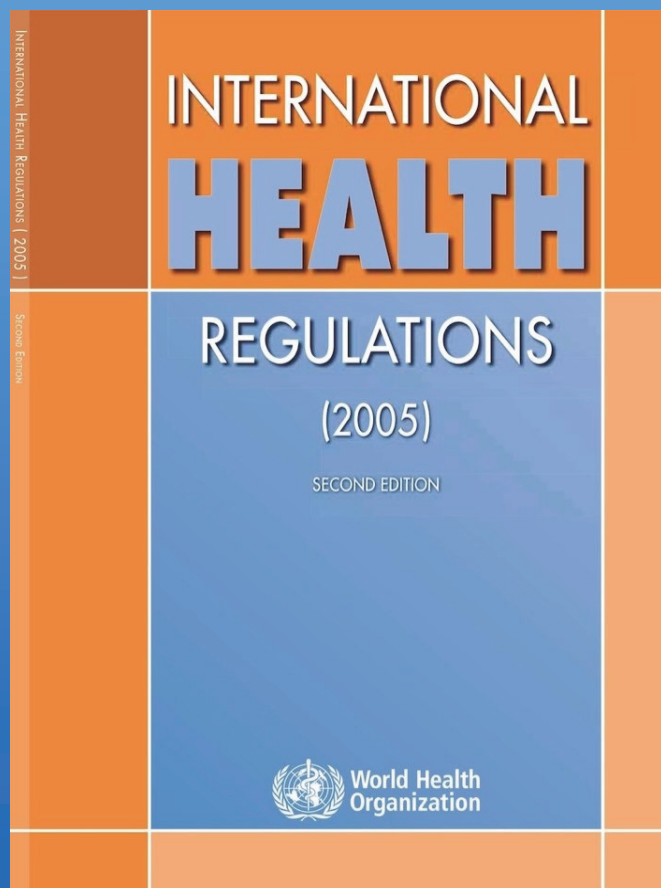
Medzinárodné zdravotné predpisy

právny rámec na prevenciu, ochranu a kontrolu medzinárodného šírenia prenosných chorôb

- **Opatrenia na zabránenie šírenia nákaz**
- **Opatrenia pri cestovaní do rizikových oblastí**
- **Národné implementácie a postupy na ochranu vlastnej krajiny**

Medzinárodné zdravotné predpisy

WHO

Metodická príručka

na vykonávanie teoretickej prípravy a praktického výcviku osôb zaradených na plnenie úloh po vzniku udalosti podliehajúcej Medzinárodným zdravotným predpisom Svetovej zdravotníckej organizácie na mieste vstupu do Slovenskej republiky

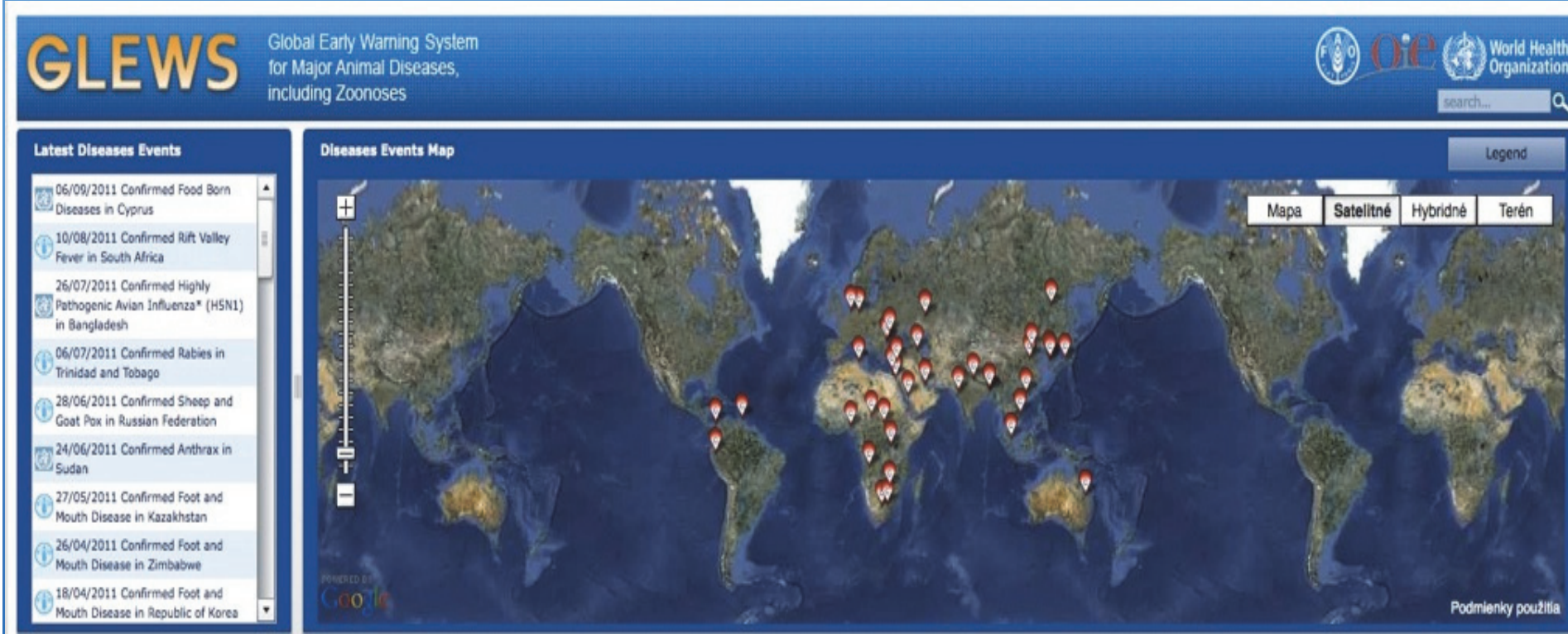

Slovenská republika

Udalosti, ktoré môžu predstavovať núdzový stav verejného zdravia medzinárodného dosahu

- Choroby, ktoré môžu mať závažný verejno-zdravotný dopad: **kiahne, detská obrna (divoký vírus), chrípka (nový typ), SARS**
- Choroby, ktoré sa môžu rýchlo sa šíriť: **cholera, pľúcny mor, žltá zimnica, vírusové hemoragické horúčky (Ebola, Lassa, Marburg), Západonílska horúčka**
- Iné choroby špeciálneho celoštátneho alebo regionálneho dosahu napr. **meningokokové ochorenie, dengue, horúčka Rift Valey**
- **Akákoľvek udalosť potenciálne medzinárodného verejno - zdravotného dosahu**

GLEWS = Globálny systém včasného varovania pre zoonózy
EWRS = Európsky systém včasného varovania a reakcie
SRV = Systém rýchleho varovania v SR

- spojený systém
- **cieľ** – posielat' výstrahy o závažných udalostiach, vymieňať si info a koordinovať prijaté opatrenia na riešenie vzniknutej situácie
- Informovať odbornú verejnosť o závažných prenosných ochoreniach

U S M E R N E N I E

hlavného hygienika SR

č. OE/2312/2015 zo dňa 18.6.2015

Koordinácia postupov

pri zistení

vysoko nebezpečnej nákazy

v Slovenskej republike

Pravdepodobné miesta zistenia osoby podozrivej na VNN

1. **Ambulancia** všeobecného lekára + ambulancia LSPP
2. **Oddelenie centrálného príjmu príp. iné oddelenia**
3. **Zariadenia v pôsobnosti MV, MO**, a ministerstva
dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
4. Ostatné zariadenia spoločného ubytovania a
stravovania
5. **Domácnosť**

Postup pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN

- **LEKÁR**, ak je pozitívna klinika a cestovateľská anamnéza
- Ihned' to oznámi **územne príslušnému regionálnemu hygienikovi RÚVZ podľa miesta zistenia nákazy,**

Hlási zdravotnícky pracovník, zodpovedná osoba zariadenia (správca)

- **Podozrenie z ochorenia sa hlási podľa dostupnosti – ústne, písomne, telefonicky, faxom, elektronickou poštou na RÚVZ Košice.**
- ***Hlásenie ústne a telefonicky musí byť dodatočne bezodkladne potvrdené aj písomne***

Postup pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN

- **REGIONÁLNY HYGIENIK** spolu s **LEKÁROM**
doplní a skompletizuje údaje a na ich základe
- regionálny hygienik **NARIADI:**
 - **IZOLOVAŤ** podozrivú osobu v určenej miestnosti
 - **UZAVRIEŤ** čakáreň a ambulanciu
 - **SPRACOVAŤ** menný ZOZNAM osôb (+ tel. číslo), ktoré prišli do úzkeho kontaktu s osobou podozrivou na VNN
 - **Čakať na epidemiológa**, cestou RH bude nariadené vykonanie príslušných protiepidemických opatrení – nariadenie lekárskeho dohľadu

Postup pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN

Územne príslušný regionálny hygienik v mieste vzniku nákazy
NARIADI:

- KOS_ZZS vyslať posádku ZZS za asistencie polície na vykonanie **bezpečného transportu** osoby podozrivej z ochorenia VNN na určené infektologické pracovisko

určené infektologické pracoviská t.č. Košice, B.Bystrica

Posádka ZZS vykoná transport v OOPP

- Územne príslušný regionálny hygienik podľa miesta zistenia nákazy požiadá **regionálneho hygienika v Košiciach** (BB) o vydanie nariadenie pre infektologické pracovisko UNLP Košice na **prevzatie, izoláciu a poskytovanie zdravotnej starostlivosti** osobe podozrivej z ochorenia na VNN

Požiadavky na zabezpečenie funkčnosti postupov pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN (ambulancia, ošetrovňa, CPO, odd. urgentného príjmu,)

OOPP - zdravotnícky pracovník – ak pacient spĺňa dg kritéria podozrenia na VNN:

Lekár použije najlepšie aké sa v ambulancii nachádzajú

➤ **Ochranné rúška**

jednorazové **filtračné masky triedy FFP3**, pre zdr. pracovníkov s výdychovým ventilom **pre pacienta** bez výdychového ventilu

➤ **Rukavice** (nitrilové alebo butylové)

➤ **Jednorazový plášť**

➤ **Okuliare** s tesniacimi bočnicami

➤ **Dezinfekčný roztok** na ruky

➤ **Preškolenie** – z používania OOPP a likvidácie biologického odpadu

Požiadavky na zabezpečenie funkčnosti postupov pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN (ambulancia, ošetrovňa, CPO, odd. urgentného príjmu,)

- **Jednorazový plášť**
- **Celotelový ochranný odev**
s kapucňou (kombinéza)

Opatrenia potrebné zabezpečiť u všetkých zainteresovaných zdravotníckych pracovníkov

- 1. dodržiavať bariérovu ošetrovateľskú techniku**
- 2. hygienicko - epidemiologický režim**
- 3. venovať zvýšenú pozornosť dekontaminácii rúk personálu**
- 4. používať vhodné OOPP**
- 5. používať ochranné rukavice pre každého pacienta nové**
- 6. po ich použití a zlečení vydezinfikovať ruky alkoholovým dezinfekčným prostriedkom**
- 7. dekontaminácia ambulancie**

Požiadavky na zabezpečenie funkčnosti postupov pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN (ambulancia, ošetrovňa, CPO, odd. urgentného príjmu)

Okamžite sa vykoná ohnisková dezinfekcia všetkých plôch, predmetov, inštrumentária

OOPP - Upratovacia služba

- Dostatočné množstvo dezinf. prípravkov a pomôcok
- Mať k dispozícii jednorazové OOPP
- Dekontaminácia miestností kde bola podozrivá osoba sa vykoná vyhradenými pracovnými pomôckami, ktoré sú následne vydezinfikované
- Mopy, handričky sú likvidované ako vysoko nebezpečný odpad
- Všetok odpad (OOPP) prípadne iný materiál súvisiaci s vyšetrením pacienta sa **považuje za vysoko infekčný** a vkladá sa do hazardboxov, klinikboxov (plastové nepriepustné uzatvárateľné nádoby, ktoré sa po uzavretí nedajú otvoriť).
- Nádoby musia byť označené ako „biohazard“

Postup pri zistení osoby podozrivej z ochorenia na VNN

- RÚVZ hlási podozrenie na VNN a vykonané opatrenia **hlavnému hygienikovi SR (HH SR)**
- HH SR oznámi vzniknutú udalosť a vykonané opatrenia **ministromi zdravotníctva SR**
- HH SR, ÚVZ SR prijme opatrenia k monitorovaniu výsledkov laboratórnych testov biologických vzoriek od podozrivej na VNN a zároveň určí, **ktoré mikrobiologické pracovisko bude vykonávať laboratórnu diagnostiku**
- ÚVZ SR zabezpečí hlásenie do EWRS (pravdepodobný príp.
potvrdený prípad)

Postup pri ohlášení osoby podozrivej z ochorenia na VNN - mimoriadna situácia

Riešenie mimoriadnej udalosti riadi

- **regionálny hygienik,**
- **v jeho neprítomnosti zástupca regionálneho hygienika,**
- **alebo ním poverený odborný pracovník RÚVZ**

Vyšetrovanie v ohnisku nákazy

- Vyšetrovanie v ohnisku nákazy vykonajú zamestnanci odboru epidemiológie
- v ochranných odevoch s izolovaným dýchaním triedy bezpečnosti BSL 4 (RÚVZ Košice má 3 ks).
- K dispozícii v sklade CO sú: *jednorazové ochranné plášte, kombinézy, obličajové masky, ochranné okuliare, návleky, gumenné čičmy, jednorazové rukavice a dezinfekčné prostriedky.*

Dezinfekcia OOPP

- ❖ vysokonebezpečné agens = patogény BSL3 až 4
- ❖ vyžaduje sa bariérová ochrana

Inaktivácia
biologických
agensov

Dezinfekcia

Účinné dezinfekčné prostriedky

- **s obsahom chlóru a chlórňanu sodného (odporúča WHO a ECDC)**
 - **alkoholové a jódové prípravky na ruky**
 - **kyselina peroxyoctová**
 - **2 % glutaraldehydové prípravky**
-

Dezinfekčné prostriedky *so spektrom účinnosti B*
(plná vírucidná účinnosť)

účinnok na vírusy napr.

norovírusy, rotavírusy, adenovírusy, poliovírusy

Kontaktné čísla na RÚVZ Košice

- **0911 416 202**
regionálna hygienička
- **0918 389 842**
vedúca odboru epidemiológie

Ďakujem za pozornosť